

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... ügyvéd által képviselt ... felperesnek a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. október 31. napján kelt 27.G.41.175/2014/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltség vonatkozásában részben és akként változtatja meg, hogy az alperesnek járó 40.000.000 (Negyven millió) forint perköltséget 20.000.000 (Húszmillió) forintra leszállítja;

kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3.000.000 (Hárommillió) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság 2014. október 31. napján kelt 27.G.41.175/2014/14. számú ítéletével a ... és ... hatóanyag fejlesztési projekt leállításából, valamint a ... Rt. felé fennálló fizetési kötelezettség teljesítésének az elmaradásából eredő mindösszesen 6.533.000.000 forint kárra és annak járulékaira előterjesztett felperesi keresetet elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000.000 forint perköltséget.

Rögzítette, hogy az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 339. § (1) bekezdésére alapított kárigény alapján felperest a kár, az alperesi jogellenes magatartás, és az ezek közötti okozati összefüggés bizonyítása terhelte. Felperes kárelemként nevesítette azt, hogy többségi tulajdonosa 2011. évben leállította a ..., valamint a ... projektet, illetőleg azt, hogy nem került teljesítésre a ... Rt. felé fennálló fizetési kötelezettség. Károkozó magatartásként lényegében azt adta elő, hogy az alperes további hitelkeret biztosításának megtagadásával, majd annak megakadályozásával, hogy a ... Banktól (a továbbiakban: ...) hitelt vegyen fel - nem járult ugyanis hozzá ahhoz, hogy az ... első ranghelyű jelzálogjoga bejegyzést nyerjen - ráerőltette az érdekkörébe tartozó ... Kft.-t, és a többségi befolyás megszerzését követően a befektető társaság csak rövid ideig finanszírozta felperes működését, a két említett projektet pedig leállította. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fent nevesített magatartások közül a projektek leállítása állhat okozati összefüggésben a felperes által állított kárral, amennyiben ugyanis ténylegesen kár érte, az nem állhat oksági kapcsolatban azzal, hogy az alperes

2009. évben nem biztosított további hitelkeretet, és azzal sem, hogy nem járult hozzá az ... első ranghelyű jelzálog jogának a bejegyzéséhez, egy banknak ugyanis szuverén döntése, hogy nyújt-e hitelt, illetőleg, hogy hajlandó-e a biztosítékát csökkenteni. Azon állítás pedig, hogy az alperes lényegében „ráerőltette” a ... Kft.-t a ... Rt.-re, jogilag értelmezhetetlen, a ... Kft. ugyanis megvette a ... Rt. üzlet részét, felperes nem állította az üzlet rész átruházási szerződés érvénytelenségét vagy megtámadását, a szerződés megkötéséért és annak következményeiért pedig kizárólag a szerződő felek felelhetnek, akik között az alperes nem szerepel. A projekt leállítása felperes állítása szerint is tagi döntés volt, a ... Kft. jogi személy, így saját döntése miatt jogképes jogalanyként maga tartozik felelősséggel; felperes a keresetében tévesen nem tulajdonított jelentőséget az egyes jogalanyok elkülönültségének, figyelmen kívül hagyva, hogy a cégcsoport a kártérítési jogban értelmezhetetlen fogalom, az nem változtat az egyes társaságok önálló jogalanyiságán és felelősségén.

Kétségtelen, hogy a polgári jog meghatároz olyan eseteket, amikor valaki egy másik személy magatartásáért tartozik kártérítő felelősséggel, felperes azonban ennek megfelelő tényállást nem adott elő. Arra hivatkozott, hogy az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-ában nevesített fogalom, a ténylegesen meghatározó befolyás gyakorlás analógiaként alkalmazható a perbeli esetre, mely abban nyilvánult meg, hogy az alperes a ... Kft. döntéseit meghatározta. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a Cstv. hivatkozott rendelkezése nincs összefüggésben a kártérítési joggal, adott személy döntésére, magatartására más személy befolyás gyakorlása nem érinti az adott személy önálló jogi felelősségét.

Felperes arra is hivatkozott, hogy az alperes és a ... Kft. között - a tényleges meghatározó befolyásra is figyelemmel - megbízási jogviszony állt fenn, a ... Kft. megbízottként a tevékenységét az alperes mint megbízó utasításai szerint teljesítette. Felperes azonban felhívás ellenére nem tett egyértelmű tényállítást arra vonatkozóan, hogy mi volt pontosan az állított megbízási szerződés tartalma, milyen konkrét ügy ellátását vállalta a ... Kft., csupán arra nyilatkozott, szerinte az egyértelmű, hogy közöttük egyeztetés volt arról, hogy mit tehetnek és mit nem. Ezen nyilatkozatból azonban nem derült ki a megbízási szerződés tárgya, a tartalma, nem világos, hogy a megbízási szerződés bármilyen összefüggésben áll-e a két projekt leállításával. Az együttműködésre felperes csak általánosságban nyilatkozott, egyébként az együttműködés - a fent kifejtettek szerinti eltérő jogalanyiságból következően - nem lehet kártérítési felelősség alapja. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy e körben nem bizonyításra, hanem tényállítások megtételére hívta fel a felperest, eredménytelenül, bizonyításnak csak akkor van helye, ha az érvényesített jog szempontjából releváns tényállításra kerül sor, melyet az alperes vitat. A megbízási szerződés tartalmát a felperesnek kellett volna előadnia, ezt a tanúbizonyítási indítvány nem pótolja, a tanúvallomás rendeltetése az, hogy bizonyítsa a tényállításokat.

Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy amennyiben felperes tényállításai valósak, abban az esetben is a ... Kft. a projektek leállításakor a gazdasági társaságokról szóló törvényből, valamint a társasági szerződésből fakadó tagsági jogait gyakorolta, a saját tagsági jog gyakorlása eleve nem lehet rábízott idegen ügy, az pedig, hogy ezen jogai gyakorlásának módjáról esetlegesen egyeztetett az alperessel, aki a döntésekre akár ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt is, nem eredményez megbízási szerződést.

Mindezért az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, hogy a keresetben állított magatartások nem állnak okozati összefüggésben a felperes által állított kárral, olyan tényállítást pedig nem tett, amelynek bizonyítása esetén más személy magatartásáért meg lehetne állapítani az alperes kártérítő felelősségét.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a harmadik kárelem vonatkozásában értelmezhetetlen, hogy miképp lehetne a felperesnek kára az, ha nem fizet ki 140.000.000 forintot a ... Rt.-nek, ezáltal ugyanis a felperes vagyona nem csökken, és vagyoni előnytől sem esik el, így kára sem keletkezhet. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a ... projekt leállítására alapított kárigény vagyoni előnytől elesés, vagyoni előny viszont csak akkor minősül elmaradtnak, ha bizonyítottan a jogosult ahhoz

hozzájuthatott volna. Felperes saját állítása szerint is csak 2015. évben hozta volna forgalomba a perbeli gyógyszer hatóanyagot, és 2015. valamint 2018. évek között jelentkezett volna vagyoni előny, jelenleg tehát nem állapítható meg, hogy a felperes vagyoni előnytől esett volna el.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a tényállás feltáratlansága és eljárási szabálysértés folytán annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte. Álláspontja szerint téves a kereset bizonyítatlanságára levont jogi következtetés, ugyanis 26 darab mellékletet, majd 17 darab dokumentumot csatolt, és 7 tanú meghallgatására tett indítványt, jelezve, hogy az alperes a károkozó tevékenységét nyilvánvalóan nem dokumentálta, ezért jelen tényállás mellett csak tanúbizonyítás útján tudja tényállításait igazolni. Az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (1) bekezdésébe és 166. § (1) bekezdésébe ütközően elzárta a bizonyítástól azzal, hogy a tanúk meghallgatását mellőzte. Sérelmezte továbbá azt, hogy a 2014. augusztus 6-i keltezésű előkészítő irata 1-4. pontjaiban írt felvetések kapcsán csupán az 1. pont vonatkozásában engedélyezte az elsőfokú bíróság a kérdés feltevését az alperes felé, pedig ezzel bizonyította volna, hogy tevőlegesen közreműködött abban, a felperes rákényszerüljön az ajánlott befektető elfogadására, melynek célja az volt, hogy a többségi tulajdonát a valós nettó cégérték 2 %-án tudják megvásárolni. Többek között azzal is kényszerítette erre az alperes a felperest, hogy megakadályozta az ... hitel felvételét, mindezt tanúbizonyítással igazolhatta volna. Álláspontja szerint a 2014. augusztus 6-i előkészítő irata 1. pontjára vonatkozóan feltett kérdésre adott alperesi válasz igazolja az általa állított összefüggést, nem vitatott az a tény, hogy az alperes utalta át a ...nak, az pedig a ... Kft.-nek, utóbbi pedig a dán ... AG bankja részére azt az 1,25 millió eurós összeget, mely a 2010. december 20-i üzletrész-átruházási megállapodás részét képezte. Felperes igazolta, hogy a ... Kft. 100 %-os tulajdonosa a ... GmbH, utóbbinak pedig az osztrák ... Bank, így áttételesen igazolást nyert az, hogy az alperes tevőlegesen részt vett az azonos cégcsoporthoz tartozó, erre a célra 2010. december 9-én létrehozott ... Kft. felperesi cégben történő többségi részesedés szerzésében.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alperes eljárás során tanúsított azon magatartását, hogy csupán egy előkészítő iratot terjesztett elő, állításait szóban tette meg, bizonyítékok megjelölése nélkül, továbbá folyamatosan akadályozta azt, hogy felperes a bizonyítási kötelezettségét teljesíthesse, ugyanis ellenezte a tanúk meghallgatását.

Sérelmezte továbbá, hogy bár kizárási indítványt terjesztett elő, az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértve ítélethirdetésre tűzött határnapot, és az ítéletet ki is hirdette, ugyanakkor felperes a fellebbezés benyújtásáig nem értesült arról, hogy kizárási indítványa elbírálást nyert-e. Fellebbezése kiegészítésében bejelentette, hogy az indítványa elutasításra került, csatolta az erre vonatkozó határozatot, továbbá érvelését kiegészítve hivatkozott arra, hogy a Pp. 18. § (4) bekezdésében foglaltakból következően az érdemi határozat meghozatala előtt kell a kizárás tárgyában dönteni, ellenkező esetben a megtagadást nem tudná a fél az ítélet elleni fellebbezésében kifogásolni.

Véleménye szerint tévesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a megbízási szerződés vonatkozásában is, kétségtelen, hogy felhívta, igazolja, hogy milyen megbízási szerződés jött létre az alperes és a ... GmbH, illetve a ... Kft. között, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy a felhívásra nyilatkozott, előadta, hogy a megbízási szerződés tárgya az volt, hogy a ... Kft. a felperesben fennálló tagsági jogait az alperes döntéseinek megfelelően gyakorolja és az utasításainak megfelelően járjon el. A szerződés tartalmára is nyilatkozott, ekként nevesítette azt, hogy a ... Kft. döntéseinek meghozatalára az alperes ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, ennek volt következménye a perbeli projektek leállítása. Kétségtelen, hogy a ... Kft. önálló jogi személy, így a döntéseiért saját maga tartozik felelősséggel, ez azonban nem zárja ki, hogy megbízási szerződés alapján megbízottként a megbízó érdekei szerint járjon el; az elsőfokú bíróság érvelésének helytállósága esetén nem lehetne jogi személy megbízási szerződés alanya.

Tévesen figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Cstv. 33/A. §-ában foglaltakra analógiaként hivatkozott, melynek alkalmazása nem idegen a bírói gyakorlatban. Képtelenség a megbízási szerződést mint írásbeli dokumentumot megkövetelni a felperestől, mivel nyilvánvaló, hogy egy anyabank a leánybankját nem írásban fogja utasítani arra, hogy hozzon olyan helyzetbe egy általa hitelezett céget, hogy azt a valós nettó cégérték töredékén megvásárolhassa. Véleménye szerint az sem kizárt, hogy tanúk adják elő az állított szerződés teljes vagy részleges tartalmát, a tanúvallomásokkal egyértelművé válhatott volna alperes jogsértő magatartása.

Felperes álláspontja szerint hibás annak a megállapítása is, hogy kár még nem érte, ugyanis 2011 előtt 4.000.000 eurót költött a gyógyszer hatóanyag gyártástechnológiájának a kifejlesztésére, és még további összegre lett volna szüksége, mely finanszírozásra az alperes magatartása folytán nem került sor. Emiatt három év késéssel került a gyógyszer forgalomba, ami nyilvánvalóan elbizonytalanította amerikai fejlesztő partnerét abban, hogy a ... rövidítésű hatóanyagból kész gyógyszert állít elő a felperes és forgalmazni tud az USA piacán, így a kár mértéke és bekövetkezte biztosan előre jelezhető, azaz megállapítható.

Sérelmezte a felperes az alperes javára megítélt perköltség összegét is, figyelemmel arra, hogy a jogi képviselő csupán három tárgyaláson jelent meg és egy előkészítő iratot készített, ezért eltúlzott a 40.000.000 forintban meghatározott jogi képviseleti munkadíj.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte. A keresetben érvényesített követelésre tekintettel a projektek leállítása tekinthető relevánsnak, így a felperes által állított kár legfeljebb a perben nem álló ... GmbH & Co KG és a ... Kft. magatartásával állhat okozati összefüggésben, így az alperessel szembeni kereset minden jogalapot nélkülöz, továbbá olyan vállalati struktúrán belüli utasítási viszonyokat feltételez, amelyek az érintett vállalkozások tulajdonosi szerkezetének ismeretében nyilvánvalóan elképzelhetetlenek. Felperes a több céget érintő utasításadást minden bizonyíték nélkül feltételezi, teljes egészében figyelmen kívül hagyja, hogy alperes kizárólagos tulajdonosa a ... GmbH & Co KG-nak nem tagja, közöttük társasági jogviszony nem áll fenn, ezt egyébként alátámasztja az is, hogy a felperes is az alperes anyacégéhez, a ... Bank AG-hez fordult a ... Kft. tagi döntését illetően. Mindezt helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az egymástól elkülönült jogalanyok, jogi személyek jogképesek, döntéseikért saját maguk tartoznak felelősséggel, nem pedig az alperes. A cégjogi struktúrából következő jogi axióma vonatkozásában a tanúbizonyítás szükségtelen és értelmetlen is lett volna.

A fentiekből következően kizárólag megfelelő tartamú megbízási szerződés alapján lett volna csak betudható az alperesnek a ... GmbH & Co KG és a ... Kft. magatartása, felperes azonban a megbízási szerződés tartalmára, így pusztán léteire is csak következtetett, e körben valamennyi érvelése mindenféle ténybeli alapot nélkülözött. Az általa meghallgatni indítványozott tanúk a kérdéses események megtörténte idején betöltött pozícióik okán nincsenek abban a helyzetben, hogy az állítólagos megbízási szerződés létezéséről érdemi információval szolgálhassanak, kizárólag a ... GmbH & Co KG és a ... Kft., valamint az alperes illetékes munkavállalói tudtak volna hiteles nyilatkozatot tenni azzal, hogy üzleti titok védelme alá eső kérdésben a tanúvallomást is megtagadhatták volna. Emellett a felperes korábban indítványozta a tanúk meghallgatását, minthogy a megbízási szerződés létrejöttére hivatkozott volna, az elsőfokú bíróság - tekintve, hogy a tanúbizonyítás nem releváns kérdésekre vonatkozott - ezen bizonyítást helytállóan mellőzte, és a bizonyítatlanságot helyesen értékelte a felperes terhére.

Vitatta alperes, hogy az ítélet hatályon kívül helyezésére alap lenne, figyelemmel arra, hogy a tényállás teljes mértékben feltárt és a levont jogi következtetés is helytálló.

Az 1/20014. számú PK véleményben foglaltak szerint hatályon kívül helyezési ok nem áll fenn; az elsőfokú bíróság többször felhívta felperest tényállításai előadásaira, sikertelenül, így a hatályon kívül helyezési kérelem a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakba is ütközik.

Az alperes eljárását kifogásoló fellebbezési érvelés azért alaptalan, mert figyelmen kívül hagyja, hogy az eljárásban betöltött státusza okán felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség.

A kérdésfeltevések megtiltásának kifogásolása arra enged következtetni, hogy felperes tévesen értelmezi az ügy releváns aspektusait, az állítólagos károkozó magatartás ugyanis semmiféle kapcsolatot nem mutat a 2014. augusztus 6-i beadvány 2., 3. és 4. pontjában foglaltakkal, így az e körbeni esetleges polémia csupán az eljárás elhúzódását eredményezte volna.

A tényállás helytálló értelmezése érdekében rámutatott arra, hogy az alperes volt a hitelpiacon az egyedüli, felperes finanszírozását vállalni kész pénzügyi intézmény, a keresetben előadottakból is kitűnően más cég nem vállalta az együttműködést az alperes magatartásától függetlenül kialakult gazdasági helyzete okán. Alperes nem hogy gátolta volna a felperes működését, hanem megmentette a vállalkozást, szándéka ugyanis az volt, hogy a fejlesztési tevékenység a jövőben is biztosítva legyen. A felperesi cégben való üzletszerzés is a társaság további működésének a biztosítását szolgálta, a többletfinanszírozáshoz kötött gazdasági eredmények azonban elmaradtak, ezért a finanszírozást le kellett állítani.

Eseti döntésre hivatkozással kifejtette, hogy amennyiben a felperes által megnevezett cégek előnytelen üzleti döntéseket hoztak volna, az sem minősülne jogellenes magatartásnak; rossz üzleti döntés esetén a kártérítési felelősség szükségképpen eleme, a jogellenesség hiányzik.

Felperes fellebbezése a per főtárgyát érintően nem megalapozott, a perköltség vonatkozásában alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást eljárásjogi szabálysértés nélkül, a felek nyilatkozatai és indítványai figyelembevételével, a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és abból helytállóan vont le következtetést a kereset alaptalanságára.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően nem vétett eljárási szabályt az eljáró bíró, amikor a vele szembeni, a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kizárási ok felperes általi bejelentését követően az annak tárgyában történő döntéshozatalt be nem várva az ügy érdemében határozott. A Pp. 19. § (1) bekezdésében foglaltakból következően, ha a személyére vonatkozó kizárási okot a bíró nem maga jelenti be, relatív kizárási ok esetén az ügydöntő határozat meghozatalában való részvétele nem korlátozott, a bíró eljárásának ezen törvényi megengedése mögött a per elhúzásának gátat vető jogalkotói szándék áll. A törvényi megengedést ellensúlyozza a fellebbezésben hivatkozott Pp. 18. § (4) bekezdése, mely lehetővé teszi a kizárás megtagadása miatti panaszt az ügy érdemében hozott határozat elleni fellebbezésben. A Pp. 18. § (4) bekezdése a Pp. 19. § (1) bekezdésében foglaltakkal szemben nem értelmezhető akként, hogy a fél által elfogultként bejelentett bíró köteles lenne a kizárása tárgyában történő határozathozatalt bevárni az érdemi döntése meghozatala előtt, így nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor a kizárási indítvány bejelentését követően tovább tárgyalta és az ügy érdemében határozott. Tekintettel arra, hogy a fellebbezés jelen jogorvoslati eljárás keretei közötti elbírálását megelőzően, 2014. november 12-én kelt határozattal került sor a kizárás megtagadására (Fővárosi Törvényszék 7.Gpk.44.310/2014/2. számú határozata), a felperest joghátrány nem érte, a Pp. 18. § (4) bekezdésében biztosított jogát gyakorolhatta. Az alábbiakban kifejtettek szerinti egyoldalú pervezetés hiányában a kizárás alaptalan megtagadására vonatkozó érdemi fellebbezési érvelés sem foghatott helyt.

Nem egyoldalú pervezetés az, hogy az elsőfokú bíróság az alperest nem tekintette bizonyításra köteles félnek, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a követeléssel fellépő felet terheli a bizonyítási kötelezettség. Ezen terhet az ellenérdekű félre átfordító körülményt a felperes nem nevesített, az általa felajánlott bizonyítás szükségtelenségére vonatkozó alperesi érvelés pedig a védekezés részeként megengedett, mely egyébként a bíróságot a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglaltakból

következően nem köti, ugyanis a felek indítványaitól függetlenül, szabadon juthat arra a meggyőződésre, hogy a felajánlott bizonyítás mellőzendő, mert nem releváns tényre vonatkozik.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság sem a tanúbizonyítás mellőzésével, sem a kérdésfeltevések megtiltásával nem zárta el a felperest a bizonyítástól.

A tanúbizonyítás téves mellőzésére vonatkozó fellebbezési érvelés nem helytálló, kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy a Pp.166. § (1) bekezdésében nevesített bizonyítási eszközök, így a tanúmeghallgatás indítványozása a jogvita elbírálása körében jelentőséggel bíró tényre kell, hogy vonatkozzon, releváns tény, körülmény alátámasztását kell, hogy célozza. Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a bizonyítási indítvány előterjesztése a tényállítási kötelezettséget nem helyettesítheti, a bizonyítandó tény megjelölése a bizonyításra köteles fél kötelezettsége. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy jelen jogvita a Pp. XXVI. fejezetében szabályozott kiemelt jelentőségű per, így a Pp. 386/J. §-a irányadó, mely szerint a bíróság nem köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a keresetben érvényesíteni kívánt kárral közvetlen oksági kapcsolatba hozható magatartásra határozott tényállítást a felperes nem tett, egymástól a tulajdonosi struktúra tekintetében is eltérő, elkülönült, önálló jogalanyisággal bíró gazdasági társaságok közötti utasítási viszonyokat, illetve megbízási jogviszonyt feltételezett, utóbbi vonatkozásában pedig elmulasztotta konkrétan megjelölni a megbízottra bízott ügyet, mely a Ptk. 474. § (1) bekezdésében szabályozott megbízás jogintézményének egyik lényegi ismérve. Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy egy gazdasági társaság tagjának a részéről a tagsági jogok gyakorlása nem minősülhet rábízott idegen ügynek, továbbá téves üzleti döntés meghozatala, helytelen üzletpolitika gyakorlása jelen tényállás mellett önmagában nem jogellenes, kártérítő felelősséget nem alapoz meg. Amennyiben ehhez többlet tényállás társul, akkor is az esetleges rossz üzletpolitikai döntéssel harmadik személynek okozott kárért a társaság felelhet, illetőleg a társaságot ért kárért a jogszabály által megszabott feltételek mellett merülhet fel a tagok és a befolyásszerző felelőssége, felperes azonban az alperes felelősségét a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) alapján megalapozó konszernjogi tényállást nem adott elő, és a fellebbezésben is hivatkozott analógia alkalmazásának nem lehetett helye, nem azért, mert a joganalógia kizárt lenne, hanem azért, mert a vezető tisztségviselő (árnyékvezető) felszámolás alatt álló gazdasági társaság tartozásaiért fennálló speciális felelősségének megállapítására irányadó rendelkezések semmilyen hasonlóságot nem mutatnak a felperes által előadott tényállással.

Tekintetve, hogy a felperesi előadásból körvonalazódó megbízás nem esik írásbeli formakényszer alá, a felperes nem volt okirati bizonyításra köteles, a fellebbezésben foglaltaktól eltérően az írásba foglalt megbízási szerződés becsatolására felhívást nem kapott, ez egyébként a Pp. 164. § (2) bekezdése szerinti hivatalbóli bizonyítás tilalmába ütközött volna, továbbá sértette volna a korábban már hivatkozott Pp. 386/J. §-ában foglaltakat, mindezért iratellenes az a fellebbezési előadása, hogy tőle az elsőfokú bíróság „képtelen” módon okirati bizonyítást várt el.

A kérdésfeltevések fellebbezésben sérelmezett megakadályozása vonatkozásában rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy az ellenérdekű fél adott tényre történő bíróság általi nyilatkoztatásának az indítványozása nem bizonyítás, hanem a bizonyítás terjedelmének a tisztázását célzó magatartás. A bizonyítás kereteinek a vizsgálatára, megszüntetésére azonban a felek egyidejű tájékoztatásával a bíróság köteles - kivéve a kiemelt jelentőségű pereket - ugyancsak kizárólag a releváns tények figyelembevételével. A fellebbezésben hivatkozott 2014. augusztus 6-i beadvány 1-4. pontjaiban rögzítettek nem az alperesi magatartás jogellenességét alátámasztó tényállítások, ugyanis az alperesi banki üzletpolitika felperesre kedvező változása nem

eredményezhet kártérítő felelősséget abban az esetben sem, ha lenne összefüggés az üzletrész-átruházás és a hitelezői szigor enyhülése között, így a 2-4. kérdésre adandó igenlő alperesi válaszból sem lenne kétségmentes következtetés levonható az alperesi kárfelelősségre.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti konjunktív jogszabályi feltételek teljesülése hiányában, tekintve, hogy a jogellenesség és az okozati összefüggés bizonyítást nem nyert, mellőzendő a kár felmerültének a vizsgálata, annak tisztázása, hogy a felperes a kárigény érvényesítésének időpontjában már vagyronvesztést szenvedett-e el, ezért a Fővárosi Ítéltábla a kárigény idő előttiségének ítéleti megállapítása érdemi felülbírálatát mellőzte, az e körbeni fellebbezési érvelés alaposságának a vizsgálatára - szükségtelensége okán - nem tért ki.

Felperes perköltségre vonatkozó fellebbezése megalapozott, osztotta a Fővárosi Ítéltábla az alperesnek járó ügyvédi munkadíj eltúlzott összegben történő megállapítására vonatkozó álláspontját.

Az ítélet indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alkalmazásával járt el a pernyertes alperes részére perköltségment járó, a jogi képviselővel felmerült munkadíj megállapítása során, és a keresettel érvényesített 6.533.000.000 forintos követelésre tekintettel adható nettó 67.530.000 forintos díjat a 3. § (6) bekezdése helytálló alkalmazásával 40.000.000 forintra mérsékelte, a Fővárosi Ítéltábla azonban további 20.000.000 forinttal történő mérséklésre látott alapot.

Az egységes bírói gyakorlat a perérték nagysága mellett korrekciós tényezőként veszi figyelembe a ténylegesen végzett ügyvédi munka mértékét, a kifejtett ügyvédi tevékenység idő- és munkai igényességét, színvonalát. A magasabb perérték általában az ügy nagyobb jelentőségére utal, amely az igényérvényesítés érdekében eljáró, illetőleg azzal szemben védekező ügyvéd nagyobb felelősségével párosul, ezt tehát a részére megállapítandó munkadíjban értékelni kell, ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a nagy perérték nem feltétlenül igényel egyben nagyobb mérvű munkavégzést is, és a kifejtett munka mértékével kirívóan arányban nem állóan megállapított ügyvédi munkadíj sérti a társadalom értékítéletét. Ezen szempontok alapulvételével - figyelemmel arra, hogy a jogi képviselő a közel hét hónap alatt befejeződött perben kettő előkészítő iratot készített, valamint a határozathirdetésre halasztott tárgyaláson felül három tárgyaláson vett részt, melyeken bizonyítás fogantatására nem került sor - a Fővárosi Ítéltábla az alperes részére járó első fokú perköltség összegét bruttó 20.000.000 forintban látta indokoltnak megállapítani.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak a per fő tárgya tekintetében eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az érdemét érintően helyben hagyta, a perköltség vonatkozásában részben és akként változtatta meg, hogy az alperesnek járó első fokú perköltség összegét 20.000.000 forintra leszállította.

Felperes fellebbezése döntően nem vezetett eredményre, így a másodfokú eljárásban is pervesztesnek minősült, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte alperes másodfokú perköltsége megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával - a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan - 3.000.000 forint + áfa összegben határozott meg.

Budapest, 2015. július 7.

Dr. Tibold Ágnes s.k.

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.
előadó bíró

Dr. Felker László s.k.
bíró